

KOM OM BORD!

Banklinefiskeren "Blomøy"

Småkvalfangeren "Bolga"

ønsker deg velkommen til

"Den kulturelle sjømannssekken"

Et undervisningsopplegg for elever i grunnskolen.

Dette heftet er beregnet på elever i grunnskolen og er tenkt som et ledd i "Den kulturelle skolesekken", men siden det er forbundet med ulykke å komme om bord med ryggsekk, kaller vi dette for "Den kulturelle sjømannssekken"!

Båtene er utstyrt med redningsvester og flåter til alle, foruten annet redningsutstyr.

Forslag til gjennomføring:

Sikkerhetsregler og historikk med fiskerispørsmål er tenkt gjennomgått på forhånd i klassen. Hver elev får sitt hefte og tar det med om bord.

Når elevene kommer, blir de presentert for mannskapet; skipper, maskinist og dekkfolk. Mannskapet går så gjennom sikkerhetsrutinene. Det blir orientert kort om båten og dens liv- i godt vær på dekk- for øvrig i salong (lasterommet) under dekk. Det blir så undervist i smågrupper

1. I styrehuset
2. På hoveddekk, bakken, galgedekk, romluke, egnarhus
3. I lugar, messe, kahytt
4. I maskinrom

Vi beregner ca 20 minutter på hvert sted / tilpasset årsklassen! Heftet har skisser og spørsmål som utgangspunkt for undervisningen. Etter denne rundgangen er det klart for en tur på fjorden. Der vil det til vanlig bli mulighet for fiske, kokning og spising. Mens dette pågår, får flest mulig lære å sløye fisken.

Underveis på fjorden får elevene høre om stedene vi passerer og om deres historie.

Sikkerhetsregler som skal gjennomgås før du går om bord i skutene til Salten Veteranbåtlag:

Ved kai: Hold dere unna kaikanten og hør på læreren.

Om bordstigning: Gå om bord rolig og en om gangen uten å skyve på andre.

Redningsutstyr: Mannskapet viser dere redningsutstyret og hvor det er. De forklarer hvordan vi skal oppføre oss i en nødsituasjon.

Rekkene på båten er til vern, ikke til å klatre på.

I en båt hopper eller løper vi ikke.

Ingen får være på galgedekk under fart.

I leidere (trapper) skal du gå med magen mot trinnene.

Toalett: Det er toalett om bord. Mannskapet forteller hvor.

Pass på hverandre og meld fra til mannskapet om dårlig eller farlig oppførsel.

Tegn båten du er om bord i her:

M/S Blomøy

Historie: En krysser på 60 fot bygd i 1953 på Brødrene Mølleviks båtbyggeri, Hemnes kommune.

Har vært i Rødøy, Vestvågøy og Brønnøysund.

Banklinefisker, garnbåt, snurpenotfiske, rekeetrål.

Overtatt av Salten Veteranbåtlag i 1991.

Skuta er verneverdig erklært av Riksantikvaren som fiskebåt fra slutten av 1950- tallet.

M/S Bolga

Historie: En kutter på 54 fot bygd i 1952 ved Ramfjord båtbyggeri, Nord- Trøndelag.

Har vært på Bolga, Meløy kommune og Ure, Vestvågøy kommune (Lofoten).

Garnbåt, snurrevad, småkvalfanger, rekeetrål.

Overtatt av Salten Veteranbåtlag i 2007.04.18 Skuta er verneverdig erklært av Riksantikvaren som småkvalfanger fra slutten av 1970- tallet.

Brukstyper på fiskeri:

Snøre med agn

Dorging med forskjellige redskaper

Jukse

Line / gangvad

Garn

Drivgarn

Ringnot / snurpenot

Trål

Snurrevad

NB! Etter at du har fått høre om disse brukstypene, skal du selv tegne dem en etter en her. Bruk ekstra ark om du trenger det:

Nå skal du lære uttrykk fra båten. Skriv bak ordene:

Dekk:

Bakk:

Ruff:

Lugar:

Dørk:

Leider:

Kahytt:

Akter:

Forut:

Hekk:

Baug:

Messe:

Bysse:

Styrhus:

Når mannskapet har lært deg hva dette er, skal vi spørre deg om hva du husker!

"Gå til....."

"Pek på"

"Tegn"

Motoren:

Hva slags fabrikkmerke er motoren? _____

Hva slags drivstoff bruker motoren? _____

Hvor mye drivstoff i timen? _____

Hvor mange hestekrefter? _____

Se i styrhuset etter hva som finnes av utstyr.

Kan du peke på radar?

Ekkolodd?

Kartplotter?

Kompass?

Regulator?

VHF (telefon)?

Bestikken?

Sjøkart?

Når du vet hva alt dette er, kan vi kalle deg en sjømannspire!

Forresten; vet du hva forut er?

Tegn en enkel båt og sett ei pil forut!

Sjømerker og lys på båten.

Du skal lære hva staker, bøyer, lykter, varder og båker er.

Du skal vite hva babord og styrbord betyr.

Du skal vite hvilke lanterner båten fører.

Du skal kjenne til merking i skipsleie nord- sør.

Du skal kjenne til noen viktige seilingsregler.

Mannskapet forteller!

Det er lov å notere her:

Etterpå vil vi undersøke om du har lært noe!

Vi håper du trives i lag med oss!

Med vennlig hilsen Salten veteranbåtlag.